

28.2.2017

AL/19343/00.01.00/2016  
JULKINEN 10.8.2017

**TALOUSARVIOEHDOTUS 2018**  
**29.40.02 Kansallisarkisto**

**29.40.02 Kansallisarkiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)**

Liitemuis- Momentille myönnetään nettomäärärahaa 18 276 000 euroa.  
tiot 1A-C ja 2

Määrärahaa saa käyttää myös:

- 1) Kansallisarkiston kansainvälisen yhteistyön edellyttämien järjestöjen ja ohjelmien jäsenmaksujen ja rahoitusosuuksien maksamiseen
- 2) EU:n hyväksymien hankkeiden menojen maksamiseen ja
- 3) Yhteisrahoitteiseen toimintaan,

*Selvitysosa:* Kansallisarkisto on asiantuntija- ja palveluorganisaatio sekä humanistisen ja yhteiskuntatieteellisen tutkimuksen keskeinen infrastruktuuri. Se edistää asiakirjallisen kulttuuriperinnön käyttöä asiakaslähtöisesti, toimii arkistotoimen johtavana asiantuntijana, tukee tieteellisen tutkimuksen uudistuvia toimintatapoja ja edistää tiedon avointa saatavuutta.

*Toiminnallinen tuloksellisuus*

- Kansallisarkisto kehittää ja ohjaa arkistointia siten, että julkisen sektorin asiakirjahallintoa ja arkistointia hoidetaan tehokkaasti ja taloudellisesti. Kansallisarkisto määrittelee, mitkä julkisen hallinnon asiakirjat säilytetään pysyvästi.
- Kansallisarkisto tarjoaa asiakkailleen monipuolista, luotettavaa ja nopeaa tietopalvelua kehittäen sähköistä tilaus- ja asiakaspalvelua.
- Kansallisarkisto digitoi ja edistää digitaalisen asiakirjatiedon uudelleenkäyttöä resurssiensa puitteissa

*Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen*

Kansallisarkisto kehittää työyhteisöään tavoitteena henkilöstön hyvä työkyky ja työhyvinvointi sekä oikein kohdentuva osaaminen. Kansallisarkisto kehittää rakenteitaan, toimintatapojaan ja organisaatiotaan tehokkaan ja laadukkaan toiminnan turvaamiseksi keskittyen ydintehtäviinsä.

Tulot maksullisesta palvelutoiminnasta perustuvat opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseen Kansallisarkiston suoritteiden maksuista (1281/2016).

<b>Tunnuslukuja</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>
	toteutuma	toteutuma	arvio	arvio
<b>Yhteiskunnallinen vaikuttavuus</b>				
Arkistoinesten kokonaismäärä (hyllymetriä)	213 424	217 368	219 000	220 000
Digitoitu aineisto (kuvausyksikköä)	38 500 000	47 002 265	60 000 000	65 000 000
<b>Toiminnallinen tuloksellisuus</b>				
Tutkijasalikäynnit (kpl)	33 426	32 388	32 000	31 000
Toimitetut tietopyyntötilaukset (kpl)	22 434	24 064	23 000	24 000
Verkkokäyttö (käyntikerrat)	585 225 <sup>1</sup>	1 254 704	1 600 000	1 700 000
Viranomaisarkistojen kartunta (hm/vuosi)	4 915	3 471	2 500	300
Digitoidut aineistot (hm/vuosi)	1 300	378	1 000	250
<b>Henkisten voimavarojen hallinta</b>				
Sairauspäivien lkm/htv	7,5	9,1	<8	<8
Henkilötyövuodet (kaikki) <sup>2</sup>	220,5	236,2	210	205

1 Sisältää poikkeuksellisesti puolen vuoden tiedot

2 Sisältää myös määräaikaisten hankkeiden henkilöstön.

### Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>
	toteutuma	varsinainen talousarvio	esitys
<b>Bruttomenot</b>	18 831	18 550	18 976
<b>Bruttotulot</b>	700	700	700
<b>Nettomenot</b>	18 131	17 850	18 276

### Siirtyvät erät

- siirtynyt edelliseltä vuodelta	1 255
- siirtynyt seuraavalle vuodelle	639 (Keskusarkistovarauksia 515)

**Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset ( 1000 euroa)**

Vuokrakustannusten indeksikorotus	71
sekä Keskusarkiston vuokran lisäys	70

## LIITEMUISTIO nro 1 A

### 29.40.02. Toimintamenot

---

Käyttösuunnitelma:

Palkkaukset 8 600 000 euroa

Sisältää vakinaisen henkilökunnan palkkamenot KiKY-ohjelman ja sopeuttamisohjelman mukaisesti.

Toimitilavuokrat 7 221 000 euroa (Vuoden 2018 vuokramenot ovat 7 641 000, josta on jo saatu 420 000.)

Määrärahan mitoituksessa on otettu lisäyksenä huomioon vuokrien indeksikorotuksien nousun osuutta (1 %) 71 000 euroa sekä Keskusarkiston käyttöönoton aiheuttama vuokranlisäys 120 000 euroa ja Sörnäisten toimipisteen päällekkäiset vuokrat 350 000. Näihin on saatu vuoden 2017 talousarviossa etukäteen 420 000 euroa, joten lisäystä vuonna 2018 on 70 000. Vuoden 2017 vuokrat ovat noin 7 100 000 euroa.

Muut menot 3 155 000 euroa

(*sis. palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet sekä muut menot*)

Määrärahaesitys muodostuu seuraavista normaaleista kulutusmenoista:

- Perus-ICT -menot **730 000** euroa (lisäyksenä 30 000 euroa tunnistautumis- ja käyttöluopalveluun (/KAPA),
- kiinteistöjen ylläpitomenot (siivous 320 000, sähkö 280 000 ja muut menot 50 000) **650 000** euroa,
- AHAA-järjestelmän ylläpitomaksut **75 000 euroa**
- Laiteinvestoinnit **50 000** euroa,
- muut käyttömenot **1 650 000** euroa

Laitehankinnoista ovat etusijalla turvatekniikkahankinnat, koska valvonta- ja lukitusjärjestelmät ovat lähes kaikissa arkistolaitoksen toimipisteissä elinkaarensa loppupäässä.

*Digitaaliarkiston ylläpito 111 000 (erillisrahoitus, mom. 29.40.53\_osoitetaan CSC:lle)*

*Venäjä-hanke 50 000 euroa (erillisrahoitus mom. 29.40.53)*

Määrärahalla rahoitetaan Venäjältä ja Neuvostoliiton hajotessa itsenäistyneistä valtioista hankittavia Suomea koskevien asiakirjojen jäljenteitä.

*Digitoidun aineiston saatavuuden kehittäminen 70 000 euroa (erillisrahoitus mom. 29.40.53)*

Kansallisarkisto kehittää suunnittelukaudella digitoidun aineiston käyttöliittymää ja verkkopalveluita uudistamalla ja yksinkertaistamalla käyttöluoprosessejaan, mahdollistamalla sosiaalisen metatiedon tuottamisen sekä kehittämällä aineistotyyppikohtaisia palveluita. Käytörajoitetun digitoidun aineiston tarjoaminen verkon yli toteutetaan jo ennen suunnittelukauden alkua. Massadigitointi lisää digitoidun aineiston määrää huomattavasti, mikä osaltaan vaatii aineiston säilyttämistä ja uudelleenkäyttöä tukevien palveluiden kehittämistä. Lisäksi Kansallisarkiston palvelutuotantoa on kehitettävä vastaamaan muuttuvan tutkimusprosessin ja erityyppisten asiakkaiden vaatimuksia.

Digitoidun aineiston saatavuuden edistäminen kytkeytyy EU:n rahoittamaan READ-hankkeeseen (Recognition and Enrichment of Archival Documents), jossa Kansallisarkisto on mukana. READ-hankkeen tavoitteena on tuottaa sovellus, jonka avulla voidaan tunnistaa käsinkirjoitettua tekstiä. Onnistuessaan hanke tulee olemaan Kansallisarkistolle erittäin merkittävä, sillä suurin osa digitoiduista aineistoista on käsinkirjoitettua. Tekstintunnistus käsinkirjoitetusta aineistosta tulee nostamaan sen haettavuutta ja uudelleenkäyttöä merkittävästi ja täydentämään keskeisellä tavalla Kansallisarkiston kärkihankeessa tehtävää työtä.

Kärkihanke suunnitellaan ja toteutetaan ottamalla huomioon KDK-kokonaisarkkitehtuuri, KDK:n yhteiset palvelut, ATT-hankkeessa kehitettävät palvelut sekä integroituminen palveluväylään.

Digitoidun aineiston saatavuuden edistäminen alkaa vuonna 2018 kehittämiskohteiden määrittelyllä ja suunnittelulla, joiden pohjalta vuosina 2019–2020 käynnistetään toteuttaminen. Hankkeen aikataulus on riippuvainen SAPA-toteutuksen aikataulusta. Hankkeen lopputu-

loksena syntyy ajanmukainen verkkopalvelu, joka vastaa jatkuvasti kehittyvän tutkimusprosessin tarpeisiin. Kehittämistyön kustannukset ovat noin 140 000 euroa vuosina 2018-2019. Ylläpitoon ei tarvita uutta rahoitusta.

Sähköisten yksityisaineistojen vastaanotto ja uudelleenkäyttö 40 000 euroa (erillisrahoitus mom. 29.40.53)

Sähköisten yksityisaineistojen vastaanoton ja uudelleenkäytön toteuttavan hankkeen tavoitteena on kehittää palvelu, joka mahdollistaa monimuotoisen sähköisen yksityisaineiston vastaanoton sekä turvaa sen käytettävyyden ja saatavuuden tutkimuksen tarpeisiin. Historiantutkimuksen teemat ovat entistä lähempänä nykyaikaa ja yksityisaineiston merkitys tutkimuksen lähdeaineistona kasvaa koko ajan. Hanke tukee Kansallisarkiston strategisia päämääriä yksityisen sähköisen aineiston tallentamisen ja pysyvän säilyttämisen ratkaisemiseksi arkistosektoria palvelevana kokonaisuutena.

Palvelun tarvemäärittelyssä huomioidaan eri tieteenalojen tutkimukselliset tarpeet ja uudentyyppisten tutkimusmenetelmien vaatimukset. Palvelun toteutus perustuu SAPAn ja KDK:n arkkitehtuureissa esitettyihin yhteisiin rakenteisiin, tietojärjestelmiin sekä linjauksiin. Hankkeen lopputuloksena syntyvä palvelu tukee aineistojen yksityisen sähköisen arkistoaineiston monipuolista ja tehokasta tutkimuskäyttöä.

Palvelun määrittelyssä ja rakentamisessa hyödynnetään SAPA-hankkeessa tuotettuja ratkaisuja, jotka mahdollistavat monimuotoisen yksityisaineiston vastaanoton, metatietojen automaattisen tunnistamisen sekä manuaalisen täydentämisen. Vastaanotettavan aineiston metatiedot tallentuvat AHAA-järjestelmään. Aineistojen uudelleenkäyttö toteutetaan hyödyntämällä SAPAssa tuotettua pysyviä tunnisteita hyödyntävää käyttökappaleiden jakelurajapintaa, jonka kautta tarjotaan sekä metatiedot että aineiston käyttökappaleet.

Palvelun toteutustapa ja rahoitustarve riippuu SAPA-toteutuksesta. Mikäli SAPA toteutuu suunnitellulla tavalla, lisäkustannuksia syntyy ainoastaan suunnittelu- ja määrittelytyöstä. Henkilötyökustannuksista muodostuva rahoitustarve vuodelle 2018 on 40 000 euroa. Erillisiä ylläpitokustannuksia ei synny.

Mikäli SAPA-toteutus ei etene, niin palvelun vaatimusmäärittelyt tuotetaan vuonna 2018. Toteutus vaiheistetaan vuosille 2019-2020 siten, että ensimmäisessä vaiheessa kehitetään

aineistojen vastaanottotoiminnallisuudet ja toisessa vaiheessa aineistojen uudelleenkäyttö.

Palvelu on tuotantokäytössä viimeistään vuonna 2021.

## LIITEMUISTIO nro 1 B

### 29.40.02 Arkistolaitoksen tulot

	TP 2016	TA 2017	TAE 2018
	euroa	euroa	euroa
Tulot maksullisesta palvelutoiminnasta	1 869 883 <sup>1</sup>	700 000	700 000
Muut tulot (yhteisrahoitteinen toiminta)	398 585	-	-

Maksullisen toiminnan tulot perustuvat opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseen (1281/2016) arkistolaitoksen suoritteista perittävistä maksuista.

<sup>1</sup> Sisältää määräaikaista arkistojen järjestämis- ja digitointihankkeiden tuloja. Näistä toiminnoista aiheutuva vastaava meno on palkkamenoissa, osalla on hankittu tarvikkeita.



### **29.40.53 Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot tieteen tukemiseen**

(arviomääräraha)

Liite-

muistio

nro 2 **29.40.53.02** Momentille myönnetään 5 654 000 euroa yksityisten arkistojen valtionavusta annetun lain (1006/2006) mukaisiin menoihin.

**LIITEMUISTIO nro 2**

**29.40.53.02 Yksityisten arkistojen valtionavusta annetun lain (1006/2006)**

**mukaiset menot VANHA**

	TA 2016	TA 2017	TAE 2018
	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa
Pysyväisluonteinen valtionavustus	5 542	5 542	5 565
Suomen Urheiluarkiston			
väistötilat Stadionin remontin ajaksi	36	36	36
Toimihenkilöarkiston lisätila	21	23	23
AHAA-järjestelmä			30
<hr/>			
Yhteensä	5 599	5 601	5 654

Suomen Urheiluarkiston väistötilojen lisävuokrat ovat vuosina 2016-2018 36 000 euroa vuodessa.

Vuonna 2018 esitetään vuokrien indeksikorotuksiin 1%:n korotusta 23 000 ja AHAA-järjestelmän ylläpitoon 10 000 sekä sen kehittämiseen 20 000 järjestelmässä mukana oleville valtionapua saaville yksityisarkistoille (SKS, Kansan Arkisto, Porvarillisen Työn Arkisto, Keskustan ja maaseudun arkisto sekä Svenska Central arkivet),